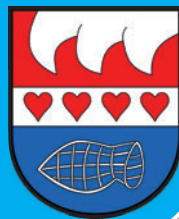

Brodík

**MĚSÍČNÍK
OBCE BOROVNICE**

KDY ZANIKL PROSTŘEDNÍ RYBNÍK V BOROVNICI?

1. vojenské mapování 1764-1768

2. vojenské mapování 1836-1852

Stabilní katastr z roku 1840

SLOVO STAROSTKY

VÁŽENÍ SPOLUOBČANÉ,

už po několik let se schází občané v každé obci při slavnostním rozsvěcení vánočního stromčku, ale letos tomu bylo jinak. Od vyhlášení nouzového stavu jsou vyhlášena omezení na konání akcí, a tak byl v každé obci rozsvícen stromček zároveň s veřejným osvětlením.

V neděli 29. 11. 2020 začal advent, a tím nastal čas k zažehnutí první adventní svíčky. Mnozí z nás si zapálili svíčku na svém adventním věnci doma.

Pro naše předky advent znamenal tajemnou dobu očekávání a půstu. Byla to doba zklidnění, což odpovídalo životnímu stylu našich předků během krátkých prosincových dnů.

Zkusme tedy, stejně jako oni, se zažehnutou první adventní svíčkou uvést do svých domovů a srdcí klid, mír, pokoru a lásku.

Všem přeji krásné Vánoce, ať se každému vyplní vše, co si přeje, a do dalšího roku přeji hlavně hodně zdraví, štěstí, lásky a spokojenosti.

Klidné prožití Vánoc.

Soňa Rojčková, starostka obce Borovnice

KDY ZANIKL PROSTŘEDNÍ RYBNÍK V BOROVNICI?

V předminulém čísle Brodíku vyšla upoutávka na knihu SVĚTEM ČESKÝCH RYBNÍKŮ, která začátkem října opustila tiskárnu a vydala se do světa. V knize je zmíněn Pěnivý rybník v Rájci, nechybí ani dvě fotografie. O soustavě rybníků v okolí Borovnice, která má ve znaku rybářskou vrš, a navíc rybníkářskou tradici sahající patrně až do středověku, bude mnohem více napsáno v připravovaném druhém dílu rybníční trilogie. Půjde o samostatnou kapitolu – vydání knížky nazvané SVĚTEM ČESKÝCH RYBNÍKŮ – ČECHY se chystá na rok 2022.

Ve vlastní Borovnici jsou nyní **dva rybníky – Horní a Mlýnský**. Horní rybník je na mapě Stabliňho katastru označen jako Návesní. Nevelké vodní nádrži nacházející se v prostoru dnešní autobusové zastávky se říkalo **Prostřední rybník**. A právě kolem jeho zániku se objevila zajímavá nesrovnalost, které jsem si před pěti lety během přípravy monografie obce Borovnice nevšiml.

○ co jde? **Vypadá to, jako by rybníček během minulého století zaniknul vlastně dvakrát, a to v rozmezí nějakých čtyřiceti let.**

Během **provádění pozemkové reformy** ve 20. letech, která se týkala parcelace třetiny pozemků Kinského velkostatku Kostelec nad Orlicí, se obci podařilo od velkostatku vykoupit **návesní rybníček v Borovnici, který kdysi sloužil jako sádka**. Píše se o tom v obecní kronice. Zápis pochází z pera tehdejšího starosty Františka Kaplana, který vedl pamětní knihu od roku 1927: „*Obec zmíněný rybník v roce 1924, 1925 a 1926 celý zavezla z místa přes silnici, kde stával hrad a pivovar, zbytky zdí a sklepů, vše odvezeno na kolečkách (tisíce koleček)... Místo po odvezeném hradě dostal k výkupu Bezdíček Alois č. 10, kde si udělal zahradu*“ (Pamětní kniha obce Borovnice, s. 83). Ze zápisu v kronice známe místo, kde stávala borovnická tvrz s pivovarem, a víme, co se stalo se zbytky těchto staveb.

Počítal jsem tedy s tím, že rybníček v polovině 20. let přestal existovat. Jenomže o 40 let později měl být zrušen ještě jednou. Pramen pocházející **z roku 1966** je opět stoprocentně věrohodný. V zápise ze schůze rady MNV čteme: „*Zrušení prostředního rybníka v Borovnici. Akce se odkládá z rozhodnutí ONV na den 24. 11. 1966*“ (Zápisy ze schůzí rad, 1966-1971, SOkA Rychnov n. Kn., fond MNV Borovnice, inv. č. 6/8, kn. č. 8, kart. č. 24). V místech, kde rostly olše, později vzniklo dětské hřiště.

Je možné, že tatáž nádrž byla zavezena nadvakrát? Nebo tu byly dva rybníčky v těsném sousedství? Nebylo by divu, vždyť na Brodci kdysi existovala celá rybníční kaskáda, a tohle místo se navíc nacházelo v těsném sousedství panského dvora. Sádky, tj. vodní nádrže opatřené stálým přítokem kvalitní okysličené vody, do nichž se po výlovu umísťují ryby určené k prodeji, byly v té nevýhodnější lokalitě.

Nezbylo než se podívat na **staré mapy**. Je tu zakreslen jeden nebo dva rybníčky? **První vojenské mapování** z let 1764-1768 zná u dvora jen jeden rybník. Nejasná je situace zachycená **druhým vojenským mapováním** (1836-1852), kdy na mapě vidíme oba borovnické rybníky, ale ten prostřední ne. Jsou tu jen jakási zamokřená místa...

Jednoznačně vyznívá interpretace **císařského povinného otisku mapy Státního katastru Čech z roku 1840** – existence dvou sousedních rybníčků je zcela vyloučena.

Ještě existuje možnost, že rybník tu i přes zavezení ve 20. letech v nějaké podobě přetrval. To vyloučily **letecké měřické snímky pořízené v letech 1937 a 1954**. Překvapující je ale **snímek z roku 1962**. V místě našeho zájmu vidíme stromy ohraničenou nevelkou plochu, která může být pozůstatkem rybníka. Černobílý snímek pořízený z velké výšky nám bohužel neprozradí více detailů. Zdá se ovšem, že návážka z 20. let sice znamenala konec bývalých sádek, ale po nějaké době se v zamokřeném místě opět vytvořil nevelký rybníček.

Jak už bylo řečeno, v 60. a 70. letech tu byla olšina s hřištěm. Později tady vznikla autobusová zastávka, ale to už jsme někde v roce 1988...

Jsou mezi obyvateli Borovnice ještě pamětníci, kteří by nám mohli objasnit, jak to bylo s druhým zrušením Prostředního rybníka, o němž jsme našli zmínku ve starých zápisech ze schůzí obecní rady?

PaedDr.Ladislav Miček

VARIACE NA SMAŽENÉHO VÁNOČNÍHO KAPRA

V předcházejícím příspěvku byla řeč o bývalých sádkách. Hlavní rybou, která se v sádkách prodávala a prodává, je kapr. Ten se na náš talíř dostává hlavně o Vánocích, nejčastěji ve smažené podobě. Přinášíme tedy recept na tento tradiční pokrm – jako malou inspiraci.

Kapr a Vánoce, to jistojistě patří k sobě. Pokud máte choutky trochu proměnit klasického smaženého kapra, pak vyzkoušejte některou z následujících variant.

Ingredience na přípravu receptů

400g filetu z kapra

- variace první na téma „TROJOBAL“: hladká mouka, rozšlehané vejce, strouhaná, a na ochucení masa – česnek, kmín (muškátový květ) suché bylinky – bylinkovou sůl
- variace druhá – TĚSTÍČKO: 2 vejce, sůl, 50ml smetany, 50g hladké mouky, koření, vejce, solamyl, mouka, pivo/víno, sýr, parmazán, olej na smažení

Popis přípravy

1/ Trojobal

Pro pečení v trojobalu lze zvláštním způsobem ochutit samotné maso kapra.

Jedna možnost je například třeným česnekem, kmínem a trochou zázvoru. Jiná variace, která po usmažení úchvatně zavoní, je muškátová. Stačí do masa spolu se solí vetřít muškátový květ, ale pozor - nesmíte to přehnat s množstvím.

Další určitě zajímavou možností jsou pak různé bylinky, pochopitelně na Vánoce v sušeném stavu. Lze připravit kapra s majoránkou, rozmarýnem či tymiánem.

Asi nejlepší variantou je jemná směs provensálského koření smíchaná se zelenou petrželkou. Prostě a jednoduše ochuťte kapra bylinkovou solí.

2/ Těstíčko

Samostatnou kapitolou při smažení je těstíčko. To samo o sobě skýtá nepřehlednou škálu možností. Základem jsou vejce, mouka a smetana. Z těchto surovin vymíchejte těstíčko. Osolte ho a doplňte drceným či mletým kořením. Zkuste třeba drcený kmín, mletý zázvor a muškátový květ a oříšek nebo směs kari, sladkou papriku a koriandr.

Aby těstíčko bylo křupavější můžete do něho přidat škrobovou moučku a místo smetany či mléka použít víno nebo pivo. Například vinné těstíčko s kokosem nebo pívni s nastrohaným parmazánem.

V těstíčku smažené malé kousky kapra jsou skvělé i jako doplněk k míchanému salátu.

Převzato včetně ilustrační fotografie z webu <https://www.trebonskykapr.cz/varia-ce-na-smazeneho-vanocniho-kapra>

PaedDr. Ladislav Miček

ZPRÁVY OBECNÍHO ÚŘADU

UPOZORNĚNÍ OBČANŮM

KOSTEL NA HOMOLI

Pravidelné mše v kostele Panny Marie Bolestné na Homoli se konají každou 2. a 4. neděli v měsíci.

V měsíci prosinci se budou konat mše ve dnech 13. a 26. 12. 2020, vždy od 14:30 hod.

HŘBITOV

– Upozornění pro návštěvníky

Brány hřbitova jsou **v zimním období otevřeny od 8:00 do 16:00 hodin.**

Na hřbitov je zakázáno vodit psy.

Prosíme návštěvníky hřbitova o třídění odpadu do umístěných popsaných nádob.

Děkujeme.

ZPRAVODAJ BRODÍK

„Brodík“ měsíční zpravodaj obce Borovnice

Redakční rada: Zastupitelstvo obce Borovnice
Zpravodajské a informační příspěvky od občanů do „Brodíku“
e-mail: **brodik@borovnice.info**

Příspěvek je možno vhodit do schránky na budově obecního úřadu v Borovnici.

Uzávěrka vždy k poslednímu dni daného měsíce

Distribuce do všech domácností v obci Borovnice zdarma.

VYDAVATEL

Obec Borovnice, Borovnice 5, 517 41 Kostelec nad Orlicí
tel.: **493 815 763**, 734 559 876, www.Borovnice.info,
e-mail: obec@borovnice.info, č.ú.: 124 007 1339/0800

OBEC BOROVNICE

Borovnice 5, 517 41 Kostelec nad Orlicí • tel. 734 559 876
www.borovnice.info • e-mail: obec@borovnice.info

S ÚČINNOSTÍ ODE DNE 2. 11. 2020

OBECNÍ ÚŘAD PŘIJÍMÁ NÁSLEDUJÍCÍ OPATŘENÍ:

- Úřední hodiny obecního úřadu pro veřejnost:
 - pondělí 9 – 11 hodin a 14 – 17 hodin,
 - středa 9 – 11 hodin a 14 – 17 hodin.
- Je **doporučeno** využívat úřední hodiny k osobnímu kontaktu pouze **v neodkladných záležitostech**, ideálně po předchozí telefonické domluvě a sjednání schůzky na konkrétní čas, aby bylo zamezeno shlukování osob v budově obecního úřadu.
- V ostatních záležitostech je preferován i nadále písemný či telefonický kontakt. Kontakty naleznete na webových stránkách obce nebo v obecním zpravodaji.
- **Osobní návštěva obecního úřadu je možná pouze při dodržení zvýšených hygienických opatřeních**, tj. s ochranou dýchacích cest (respirátor, rouška, ústenka, šátek) a po dezinfekci rukou při vstupu do budovy (dezinfekce je k dispozici v zádveří). Zároveň žádáme, aby do budovy obecního úřadu nevstupovaly osoby s respiračními obtížemi.

SVOZOVÝ PLÁN PRO ROK 2021

Borovnice

DRUH ODPADU	lokalita/známka	ČETNOST	SVOZOVÝ DEN	TÝDNY
<i>Komunální</i>		26	<i>pátek</i>	2,4,6,8,10,12,14,16,18, 20,22,24,26,28,30,32, 34,36,38,40,42,44,46, 48,50,52
<i>Papír</i>		4	<i>Pátek</i>	12,24,36,48
<i>Sklo - bílé</i>		4	<i>Středa</i>	8,21,34,47
<i>Sklo barevné</i>		4	<i>Středa</i>	8,21,34,47

FARMÁŘSKÉ TRHY 2020

ZÁMEK DOUDLEBY NAD ORLÍCI neděle od 9.00 hodin

Letošní trhy nabídnou široký sortiment produktů, výrobků a zboží přímo od výrobců, řemeslníků a farmářů. Těšit se můžete na pečivo, ovoce a zeleninu, mléčné i masné výrobky, koření, masti, košíky a řadu dalších dobrot, užitečností a šikovností.

Jednou za měsíc, vždy v neděli.

13. prosince (vánoční jarmark)

Přehled akcí a událostí pravidelně aktualizujeme i v oficiálním zámeckém kalendáři.
e-mail: info@zamek-doudleby.cz, web: www.zamek-doudleby.cz

INFORMACE PRO OBČANY

ZE ZASTUPITELSTVA OBCE BOROVNICE

POZVÁNKA NA VEŘEJNÉ ZASEDÁNÍ

Zastupitelstvo obce Borovnice srdečně zve všechny občany obce na veřejné **zasedání, které se koná ve čtvrtek dne 10. prosince 2020 od 18.00** hodin ve společenské místnosti obecního úřadu v Borovnici.

Pozvánka s programem jednání bude vyvěšena na úředních deskách týden před zasedáním.

Všichni jste zváni.

UPOZORNĚNÍ PRO OBČANY

Posledním úředním dnem pro občany
bude v tomto roce pondělí **21. 12. 2020**.

—
Ve dnech **22. - 31. 12. 2020**
bude OU v Borovnici uzavřen pro veřejnost.

SVOZ PLASTŮ

Poslední svoz plastů a tetrapacků v měsíci **prosinci**
se přesouvá na středu **30. 12. 2020**

KNIHOVNA BOROVNICE

Vážení čtenáři, čtenářky a příznivci knihovny,
v tomto roce knihovna prošla velkou změnou. Jak víte, vyměnily se knihovnice. Od 1. září převzala vedení knihovny paní Helena Jiroušková. Jsme rády, že vše proběhlo v přátelském prostředí za přítomnosti čtenářek a paní starostky.

V příštím roce se nebude nic měnit a vše bude probíhat v zaběhnutých kolejkách.

O činnostech v tomto roce se nebudeme rozepisovat, o akcích, které se uskutečnily, bylo průběžně psáno v Brodíku.

Přejeme Vám krásné Vánoce plné radosti, hodně důvodů k úsměvu, hlavně zdraví a hezky prožité chvíle v knihovně.

Otevírací hodiny knihovny

V prosinci budou výpůjční dny dva, a to 8. a 22. 12. 2020 od 15:00 – 17:00 hodin.

*Krásné Vánoce a šťastný nový rok 2021
přeje všem knihovnice Helena Jiroušková.*

BETLÉMSKÉ SVĚTLO 2020

23. 12. 2020 bude přivezeno do naší obce Betlémské světlo. S lucerničkou můžete přijít pro Betlémské světlo do knihovny **v Borovnici** na OÚ, a to ve středu 23. 12. 2020 v době od 15:00 do 16:00 hodin.

Přijďte navodit atmosféru Vánoc do svých domovů.

V knihovně se na vás budeme těšit.

V obci **Přestavky** si můžete vyzvednout Betlémské světlo na adrese: Přestavky 34 „Faiglovo“ u paní Dany Navrátilové také 23. 12. 2020 od 12:00 do 20:00 hodin.

V místní části **Rájec** si mohou zájemci přijít pro Betlémské světlo pod pergolu hasičského klubu na čp. 32 dne 23. 12. 2020 v době od 16:00 do 17:00 hodin k paní Petře Koutné.

VZPOMÍNKA NA STAROU KNIHOVNU

Dovolte mně, abych zavzpomínala na 18 let prožitých ve vaší knihovně. Byly to roky plné zajímavé práce. Lidé si chodili pro knihy k nám do chalupy, někomu jsem je nosila domů. Dokonce se stalo, že jsem vezla knihy na Homol na běžkách. V té době tam byly čtyři čtenářky.

Ve staré knihovně jsme se cítily velice dobře. Bylo to asi tím, že měla svoji historii. Dozvěděla jsem se, že tam sídlil MNV, prováděly se tam svatební obřady, ve sklepě bydleli lidé, a také tam byla šatlava.

Když byla zima a to velmi často, seděly jsme teple oblečené a v čepicích. Nikdy se nestalo, že by ve výpůjční den žádný čtenář nepřišel. Nezapomenutelné jsou vzpomínky na mládí čtenářek. Jak děvčata chodila tancovat, kde všude byly hospody, jak se chodilo domů kilometry pěšky...

Většina čtenářek pracovala v JZD, ale na dřinu na polích nevzpomínaly, vždy vše vyprávěly s humorem a nadsázkou. Všechny mě obohatily znalostmi ze života na vesnici, seznámily mě s lidmi a jejich osudy. Často jsme chodily na vycházky do okolí.

Na žádnou z nich nikdy nezapomenu, kdybych je měla vyjmenovat, byla by to snad celá stránka.

Všem děkuji a mám opravdu na co vzpomínat. Vždy jsem byla ráda, že mohu dělat něco pro lidi.

Božena Kaplanová

TŘÍKRÁLOVÁ SBÍRKA

Nad sbírkou visí mnoho otazníků, ale je jisté, že se konat bude. V případě příznivé epidemiologické situace budou Tři králové v našich obcích koledovat i proti viru v sobotu 9. ledna 2021. Možná nebudou zpívat, ale jistě budou přát zdraví, štěstí, pokoj svatý.

Nebudou-li moci Tři králové vyrazit na svoji obvyklou cestu od domu k domu, bude v lednovém čísle Brodíku uveřejněno, jakou formou sbírka proběhne.

Sbírka bude využita, jako každý rok, na pomoc lidem v nouzi, a navíc i pro osoby postižené koronavirovou dobou. Výtěžek a rozdělení sbírky bude uveřejněno v nejbližším čísle zpravodaje poté, co sbírka proběhne.

Děkujeme všem dárcům za jejich solidaritu s potřebnými lidmi, za otevřené srdce a dveře koledníkům.

Přejeme krásné vánoční svátky a pevné zdraví všem.

Oblastní Charita Rychnov nad Kněžnou

ORDINACE PRAKTICKÉHO LÉKAŘE DOUDLEBY NAD ORLICÍ

Sdělení praktického lékaře.

Vážení pacienti, vážení spoluobčané.

Vzhledem k současné situaci jež nastala v důsledku šíření epidemie COVID 19, jsme i my nuceni přistoupit k provozním změnám naší ordinace a to z důvodu ochrany nejen zdraví, ale i zachování chodu ordinace. Z tohoto důvodu jsme pro Vás připravili webové stránky, které ušetří váš čas a zároveň vás ochrání před možným kontaktem s infikovanou osobou. Pravidla, která jsme nuceni nyní nastavit, jsou sice trochu omezující, ale nezbytná pro zvládnutí této situace.

Děkujeme, že tato pravidla dodržíte a řídíte se našimi pokyny.

Praktický lékař
MUDr. Sedlmajerová

<https://pldoudleby.cz>

V on-line formuláři naleznete základní odkazy, které vám pomohou vyřešit rychle a bezpečně vaše požadavky bez nutnosti telefonování nebo trávení dlouhého času v čekárně.

- **Objednání k lékaři pro neakutní stavy**
- **Vystavení receptu na léky**
- **Vystavení výpisu z dokumentace**
- **Objednávky zdravotnických pomůcek**

Pro stavy akutního onemocnění nadále využívejte telefon

 494 383 095

OPATŘENÍ COVID19

Prosíme akutně nemocné pacienty s příznaky, jenž mohou značit onemocnění covid-19, aby nechodili do ordinace a nejprve se telefonicky spojili s lékařem, sdělili potíže a dále postupovali dle instrukcí lékaře.

Příznaky onemocnění COVID 19

zvýšená teplota nebo horečka, kašel, kašel s dušností, bolest a tlak na hrudi, únava, bolest hlavy, bolest v krku, bolest svalů a kloubů, průjem a zvracení, ztráta chuti a čichu.

Praktický lékař Doudleby n. Orl. s. r. o.
Komenského 366, 517 42 Doudleby nad Orlicí
tel.: 494 383 095 E-mail: ordinace@pldoudleby.cz

LÉKAŘSKÁ POHOTOVOST

Rozpis služeb stomatologické lékařské služby první pomoci okresu Rychnov nad Kněžnou rok 2020

ORDINAČNÍ HODINY: sobota, neděle, svátek 08:00–12:00 hodin

05.12.	MDDr. Matoušková Lucie	Kvasinská 129, Solnice	602 152 873
06.12.	MUDr. Měřejovská Dagmar	Třebízského 799, Kostelec n.Orl.	494 323 152
12.12.	MDDr. Motyčka Martin	Komenského 44, Rychnov n. Kn.	775 224 093
13.12.	MDDr. Petrák Tomáš	Náměstí Dr. Lützowa 244, Vamberk	721 200 244
19.12.	MUDr. Podolská Jana	poliklinika, Mírové nám. 88, Týniště n. Orl.	494 371 783
20.12.	MDDr. Rýdlová Zuzana	Tyršova 515, Opočno	777 667 353
24.12.	MUDr. Salamin Akram	Kvasinská 129, Solnice	602 152 873
25.12.	MUDr. Světlík Filip	Tyršova 515, Opočno	777 667 353
26.12.	MUDr. Štulík Richard	poliklinika Rychnov n. Kn.	494 515 693
27.12.	MDDr. Učňová Petra	Náměstí Dr. Lützowa 244, Vamberk	721 200 244
01.01.2021	MUDr. Valešová Pavla	poliklinika, Pulická 99, Dobruška	494 622 114
02.01.2021.	MDDr. Zdráhal Zdeněk	Masarykova 729, Kostelec n.Orl.	721 460 150
03.01.2021	MDDr. Andělová Jana	Jana Pitry 448, Opočno	731 980 112

Lékařská pohotovostní služba v Královéhradeckém kraji
Informace pro dospělé i děti na celém území kraje
tel.: 841 155 155

VODÁRNA V PŘESTAVLKÁCH

V roce 2020 byly provedeny na vodárně v Přestavlkách tyto opravy:

- Úsekový odpojovač v hodnotě 181 397 Kč
- Střecha v hodnotě 140 105,9 Kč
- Okapnice, okapové svody a hromosvody v hodnotě 20 620 Kč
- Výměna oken a vchodových dveří v hodnotě 80 909,9 Kč.

RADY PRO ZAHRÁDKÁŘE

Prosincový adventní čas měl být dobrou zklidnění a rozjímání, je to také **čas klidu pro naši ovocnou zahradu**. Jenže zahrádkář je člověk činorodý a nedá mu to jen tak lenošit. A proto i v prosinci za ním zůstává spousta práce.

Pravidelně dbáme na **kontrolu uloženého ovoce**, začínáme opravovat po sezoně pracovní nářadí, sledujeme průběh počasí, studujeme odbornou literaturu a již začínáme plánovat hlavní práce pro příští rok.

V prosinci jsou ovocné stromy ve vegetačním klidu. Můžeme již začít odebírat pruty podnoží pro řízkování metodou dřevitých řízků. Nastříhané jednoleté pruty by měly být rovné, nepoškozené. Skladujeme je v kretech, studených sklepech, případně v chladírnách, pokud tuto možnost máme. Nejvhodnější teplota je doporučována kolem 0°C - při vyšších teplotách (nad 5°C) mohou pruty začít rašit. Pruty se neodebírají v případě, že hrozí příliš velké mrazy, což se v posledních letech nestávalo.

Nedokončené práce v ovocné zahradě jsou v prosinci z větší části závislé na průběhu počasí, což se nám již ukázalo během letošního listopadu. Některý rok je podzim sušší a větrný, jiný nás zase překvapuje opakem a sychravým počasím. Přesto za takových podmínek mimo mrazových bylo možno **vysazovat ovocné dřeviny** a důkladně je prolít.

Ve druhé polovině prosince se již mohou odebírat ze stromů vyzrálé jednoleté výhonky pro pozdější přípravu roubů, ať už pro roubování tzv. „v ruce“, nebo přeroubování stromů v terénu z jara, nebo pro přípravu oček. Pokud tedy potřebujeme, **můžeme řezat rouby ořešáků a peckovin** (třešní, višní, blum, švestek).

Řez jaderovin spíše **odkládáme na pozdější období** a tradovalo se, že je nejlépe, když ještě na stromě je přejde mrazík. Rouby k řezání spíše vybíráme z jižní strany koruny, přiměřeně silné s typickou hustotou pupenů na nich – tedy ne příliš vytáhlé, ani ne kompaktně rostoucí. Výjimku tvoří tzv. **barborky** – plodné větvičky ze třešní a višní historicky již běžně známé, které ve váze či jiné nádobě umístěné v našem obydlí **na Vánoce vykvetou**.

Nastal také čas na **odstraňování starých nemocných a nevhodných stromů z našich sadů a zahrad**. Stromy, pokud možno, nejlépe vykopáváme i s kořeny.

Období, kdy byl na zahradě čerstvé zeleniny dostatek, je tedy již pryč. Na záhoncích nám někde zůstali poslední mohykáni jako – **růžičková kapusta, kadeřávek** i zastrčený **pór**, který uchováváme tím, že ho ze záhonu přemístíme i s balem hlíny kolem kořínků na místo, kde pro něj můžeme chodit i v zimě (např. skleníků).

Nyní ohledně zeleniny nemusíme strádat, stačí zajít do obchodu a seženeme tyto produkty prakticky po celý rok. Většinou ale z dovozu z velkovýroby, navíc některé zboží procestovalo do místa spotřebitele polovinu Evropy, neznámka i půl světa. Tak se již projevuje, že při možnosti a chuti si dát práci s pěstováním se vracíme o mnoho let nazpátek, kdy nás začínají zajímat i možnosti vypěstovat si zeleninu a ovoce co nejvíce na vlastním území.

O mrkvi a petrželi, které snad nechybí v žádné české polévce, bylo napsáno již dost. Oboje **vyséváme přímo na záhon**, nepotřebujeme pro ně ani skleníky, či místo na předpěstování sazenic, tak jak u některých jiných druhů zeleniny. Semeno mrkve, a hlavně petržele často neklíčí tak, jak bychom si představovali. Příčinou jsou kumariny (obsažené látky) v semenech. Tyto látky brání v klíčení plevele, rostlina si tím zajišťuje životní prostor pro růst a vývoj. Kumariny jsou ale jedním z důvodů pomalejšího vzházení této zeleniny, proto vyžadují určitý čas. Je to typické hlavně pro petržel, která nevyklíčí okamžitě ani v případě, že ji na jaře vysejeme do optimálních vlhkostních podmínek a do dostatečně vyhráté půdy. Proto **podzimní výsev mrkve a petržele je alternativou k jarnímu setí**. Prakticky kopíruje přirozený proces rozmnožování těchto plodin, kdy semena na podzim vypadají do půdy a vyklíčí až na jaře v době, kdy maximálně využijí zimní vláhu a mají dostatek času na odbourání inhibičních látek. **Vysejme proto nejlépe co nejpozději**, optimálně před příchodem mrazů, aby již semena neměla šanci před zimou vyklíčit. Výběr odrůd je nyní dostatečný.

Přesto si jen připomeneme, které rostliny na záhonech spolu vycházejí a podporují se v růstu a ty, které se nesnášejí a neměly by se po sobě sít a sázet:

Červená řepa by se neměla sít po fazolích. Fazole ne po cibulovinách, košťáloviny nesnášejí fazole, jahody a rajčata. Mrkev karotka ne tam, kde byl kopr. Celer by se neměl sázet po rajčatech, pažitka se nesnáší s fazolemi a majoránkou.

Okurky rovněž nesázíme po majoránce a bramborách, česnek ne po luskovinách, pór rovněž nesází luskoviny, cibule ne po fazolích, hrách by neměl být po česneku ani po bramborách, brambory ne po kukuřici a tykvovitých rostlinách, tykve nemají být po bramborách, maliny nesázet tam, kde byly brambory, špenát ne po košťálovinách, jahody též nesázet po košťálovinách, rajčata ne po košťálovinách a bramborách.

Prosinec bývá měsícem klidu a rozjímání, dává nám čas na přípravu vánočních svátků. Je také obdobím zeleninového klidu, kdy začínáme spotřebovávat zásoby, které jsme si vytvořili v průběhu léta a podzimu. V klidu a s rozvahou můžeme zhodnotit minulou vegetační sezónu a opatrně přemýšlet nad tou další.

Především si ale vytvořme atmosféru pohody i v letošním mimořádně svízelném roce, budme shovívaví a pokorní, aby nastávající vánoční svátky byly pro nás všechny svátky spokojenosti, příjemného rozjímání a vzpomínek i na ty, kteří již odešli do vzdáleného prostoru.

Zahrádkáři Vám všem přejí především pevné zdraví a šťastné chvíle v kruhu Vašich rodin a přátel.

Za Český zahrádkářský svaz František Břečťan

VČELAŘI

NĚCO O MEDU A POTRAVINÁCH

Vážení přátelé a čtenáři Brodíku, blíží se čas vánoční a s ním doba pečení cukroví. O tom, že med je schopen vyléčit tržné rány, jež se dobře hojí, a je také v malých dávkách (lžice po ránu) vhodný pro cukrovkáře místo cukru, jsme si již psali.

Kvalitní med obsahuje velké množství prospěšných látek, jako jsou například vitaminy (A, C, B1, B2, B6, B12, D, K a E), aminokyseliny, éterické oleje, bílkoviny atd. Tyto látky pomáhají naše tělo udržovat ve zdravém stavu. Dovolím si tudíž uvést několik variant, jak med využít do potravin – **budeme se zabývat vánočním cukrovím.**

Medový nápoj posilující imunitu

Med v kombinaci s naloženým zázvorem a citrónem je jedním z nejvyhlášenějších prostředků posilujících imunitu. Jde o neocenitelného pomocníka, po kterém sáhne nejméně při nachlazení, bolesti krku, chřipce či zánětech dýchacích cest. Skvěle nám pomůže nejenom zmírnit bolesti hlavy, ale i omezit těhotenskou nevolnost či pálení žáhy.

Základem této jedinečné receptury je med, nejlépe zakoupený přímo od včelaře. Další významnou složkou receptu je zázvor a citrón.

Postup výroby:

Nejprve kartáčkem omyjte pět citrónů pod tekoucí vodou a poté je nakrájejte nožem na malé plátky. Zázvor si očistěte co nejšetrněji a pokrájejte jej buďto na tenoučké plátky, nebo na nudličky. Pak si vezměte zavařovací sklenici a do ní vrstvěte na střídačku citrón a zázvor. Až sklenici zaplníte těmito dvěma ingrediencemi, zalijte ji až po okraj kvalitním medem. Skleněnou nádobu pečlivě zavičkejte a umístěte ji na několik týdnů do ledničky. Tam vám vydrží i několik měsíců.

Medové perníčky

Na výrobu výtečného medového těsta budete potřebovat: 150g medu 120g moučkového cukru 500g hladké mouky 1 až 2 lžičky perníkového koření 1 prášek do pečiva 100g másla 2 vejce. Budete-li chtít perníčky tmavší, do těsta přidejte trochu kakaového prášku. Kypřící prášek můžete nahradit jedlou sodou. Na potřebné těsto si připravte jeden žloutek.

Polevu zhotovíte z jednoho bílku, pár kapek citronové šťávy a 170g moučkového cukru.

Postup výroby:

Do větší plastové nebo nerezové misky si dáte přesně navážené ingredience: cukr, mouku, perníkové koření a prášek do pečiva. Vše důkladně promícháte vařečkou, poté přidáte vejce, máslo a med. Ručně vypracujete medové těsto za pár minut. Těsto buď můžete dále zpracovávat, nebo ho necháte odležet v ledničce do druhého dne. Medové těsto přendáte na pomoučněný vál, ze kterého si vyválíte 0,4 cm tlustý plát, z něj pak vykrajujete různé tvary. Ty pak pokladete na plech vyložený pečicím papírem. Medové perníky pečte při 180 stupních Celsia, a to po dobu zhruba 8 až 10 minut. Po vytažení z trouby je ihned potřete rozšlehaným žloutkem. Tím dostanou perníky lesklou glazuru. Perníky po vychladnutí nazdobte bílkovou polevou. Šikovnější z vás se mohou pustit do zdobení perníků rozmanitými technikami. Pod vašimi rukama tak mohou vznikat nejenom skvěle chutnající, ale také perfektně vypadající perníčky.

Vánoční mandlové hvězdičky bez cukru:

Ingredience pro 30ks: Na těsto potřebujete 75g mletých mandlí, 90g špaldové mouky, 75g másla, 2 lžice medu. Na ozdobu potřebujete 1 vejce, 1 hrst mandlových plátků.

Postup výroby:

Krok 1: Ingredience smíchejte a vypracujte těsto. Vyválejte ho asi na půl centimetru tenký plát, vykrajujte hvězdičky a pokládejte na plech.

Krok 2: Každou hvězdičku potřete rozšlehaným vajíčkem a lehce posypte plátky mandlí.

Krok 3: Hvězdičky pečte pět až šest minut na 150 °C.

A NYNÍ K TOMU KLASICKÉMU – K VÁNOČNÍM MEDOCUKROVÝM PERNÍČKŮM:

Používají se rozdílná složení těsta, neboť například pro chaloupku musí být těsto tužší než na výrobky určené k přímé konzumaci.

ZO ČSV Chleny pořádala před nějakými čtyřiceti až padesáti lety včelařské plesy, kde souběžně probíhaly kurzy medocukrového pečiva pod vedením tehdy vyhlášené učitelky Vlasty Bajerové-Větvičkové. Tam se manželky jak včelařů, tak i nevčelařů zdokonalily ve výrobě těchto nádherných výrobků z medu. Ty byly použity jak do tomboly, kde převládaly různě zdobené perníkové chaloupky, polevou ozdobené smrčky, tak i v přímém prodeji, kde šlo na pochmátku drobné pečivo jako pantoflíčky, srdíčka, nepečené doutníky a jiné zajímavé výrobky z medu.

Ještě žije většina žen, které nezapomněly nic z toho, co se v dávných kurzech naučily. Objevují se však i mladší a stejně šikovné ženy, jež umí vytvořit podobné výrobky z medu jak pro rodinu, tak i pro různé společenské akce a třeba i na svatby. Stojí za úvahu, zda neoprášit tuto tradici a alespoň jeden či více kurzů medocukrového pečiva uskutečnit pod patronací ZO ČSV Chleny, neboť každý se může ještě zdokonalit.

Poznámka:

Vyobrazené perníčky vyrábí paní Blanka Dubská pro nejrůznější příležitosti.

Jiří Suchánek, osvětový referent ZO ČSV Chleny

OCHRANA OBYVATELSTVA – DÍL PRVNÍ

Naše jednotka v září absolvovala kurz nazvaný Technika ochrany obyvatelstva, který proběhl na územním odboru v Náchodě. Členové jednotky byli proškoleni v problematice ochrany obyvatelstva, jako je varování, ukrytí, evakuace nebo například nouzové přežití obyvatelstva při mimořádných událostech. Nebyly opomenuty i povodně, a to stavba různých protipovodňových hrází a další opatření během takových událostí. Tímto je naše jednotka předurčena pro ochranu obyvatelstva, a to nejenom na území obce Lhoty u Potštejna, ale také v rámci celého kraje.

Na základě toho Vám chceme informace zprostředkovat v několika článcích ve Vašem zpravodaji.

Ochrana obyvatelstva v ČR

Uvádí se, že ochrana obyvatelstva vychází ze čtyř Ženevských úmluv z roku 1949 a dvou dodatkových protokolů. Po roce 1989 byla v České republice zahájena modernizace systému ochrany obyvatelstva. Cílem této modernizace bylo vylepšení původního systému a přiblížení se na úroveň západních evropských států. V roce 1998 byl schválen ústavní zákon č. 110 Sb., o bezpečnosti České republiky a dále byl v roce 2000 přijat zákon č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému, který definuje pojem ochrana obyvatelstva a ukládá konkrétní úkoly ochrany obyvatelstva.

*Mezinárodní znak
civilní obrany*

Práva a povinnosti fyzických osob při mimořádných událostech

Pokud fyzická osoba pobývá na území České republiky, je jí poskytnuto právo na informace o opatřeních k zabezpečení ochrany obyvatelstva a na poskytnutí instruktáže a školení ke své činnosti při mimořádných událostech.

Fyzická osoba má povinnost strpět a podřídit se nařízeným opatřením při mimořádné události a omezením, které vyplývají z nařízení velitele zásahu při provádění likvidačních a záchranných prací. Pokud není na místě zásahu potřebná, musí se podřídit nařízené evakuaci.

Starosta může vyzvat fyzickou osobu k poskytnutí osobní nebo věcné pomoci. V tomto případě je fyzická osoba povinna tuto pomoc poskytnout.

Pokud je potřeba provádět záchranné a likvidační práce na pozemku nebo v objektu vlastníka nemovitosti, použití nezbytné techniky, provedení terénních úprav, budování ochranných staveb, vyklízení pozemků a odstranění staveb, jejich částí, zařízení a porostů, je fyzická osoba povinna strpět to v plném rozsahu.

Fyzická osoba musí poskytnout veliteli zásahu potřebné informace o skutečnostech, které by mohly ohrozit životy nebo zdraví osob provádějících zásah nebo ostatního obyvatelstva.

Fyzická osoba má povinnost strpět umístění systému varování a vyzkoušení na nemovitostech ve svém vlastnictví. Má povinnost umožnit k nim přístup určeným osobám a HZS kraje pro účel použití, oprav, kontroly či údržby.

Při vlastnictví stavby civilní ochrany je majitel povinný starat se o nemovitost, aby nebyl změněn charakter budovy a poskytnout ji, je-li to třeba, pro potřeby civilní ochrany a HZS při mimořádných událostech.

Fyzická osoba může výše uvedené povinnosti odmítnout v případě ohrožení vlastního života nebo života jiných osob. Dále může odmítnout, pokud jí v tom brání jiné důležité skutečnosti, které by měly za následek větší ohrožení než to, kterému se má předejít.

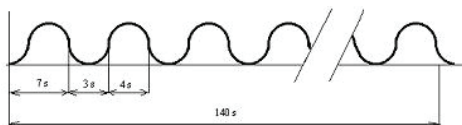
Varování obyvatelstva

Jednotný systém varování a vyzkoušení je v ČR budován od roku 1991. Systém tvoří síť poplachových sirén, které zabezpečují bezprostřední varování obyvatelstva. HZS ČR má rovněž právo vstoupit do sdělovacích prostředků a informovat obyvatelstvo prostřednictvím televize a rozhlasu.

Obyvatelstvo je v případě hrozby nebo vzniku mimořádné události varováno především prostřednictvím varovného signálu „**Všeobecná výstraha**“. Tento signál je vyhlášován kolísavým tónem sirény po dobu 140 vteřin a může zaznít třikrát po sobě v cca tříminutových intervalech. Po tomto signálu bezprostředně následuje mluvená tísňová informace, kterou se sdělují obyvatelstvu údaje o bezprostředním nebezpečí vzniku nebo již nastalé mimořádné události a opatření k ochraně obyvatelstva. K poskytování této tísňové informace se využívá i koncových prvků varování, které jsou vybaveny modulem pro vysílání hlasové informace.

Všeobecná výstraha

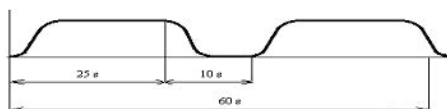
Dalším signálem (nikoliv varovným), který sirény mohou vysílat, je „Požární poplach“, který slouží ke svolání

jednotek požární ochrany. Tento signál je vyhlašován přerušovaným tónem sirény po dobu 1 minuty.

Požární poplach

První středu v měsíci probíhá na celém území republiky akustická zkouška provozuschopnosti celého systému varování.

Zkouška sirén

Sirény dělíme na elektronické, opatřené hlasovým modulem, dále elektrické rotační - s přijímačem dálkového ovládání, elektrické rotační ovládané místně tlačítkem. Někde jsou umístěny i místní rozhlas, které umožňují vysílání varovného signálu i předání hlasové tísňové informace a jsou zařazeny v systému dálkového ovládání.

Martin Růžička,
velitel JSDH Lhoty u Poštejna

POČASÍ U NÁS V NOVÉM

Jedná se o amatérskou meteostanici umístěnou na objektu rodinného domu č. p. 48 v obci Rájec. Nová meteostanice je v provozu od srpna 2018.

LISTOPAD 2020	
teplota max.	17,1°C
teplota min.	-4,1°C
průměrná teplota	4,8°C

Srážky	
Listopad	23,4mm ² s 14 dnů deště, nejvíce srážek dne 4. 11. 2020 a to 8,1mm ²
Srážky k 2.12.2020	750mm ² , má meteostanice měří srážky od 0,8mm ² , ti co měří ruční měrkou tak mají stav k dnešnímu dni okolo 1000mm ² , děkuji za pochopení rozdílných srážek

Víteř průměr	
listopad	1,1m/s, nárazy 11,2m/s v datum 15.11.2020 a směr VJV

Meteostanice Rájec Vám přeje krásné prožití vánočních svátku a šťastný nový rok. Pro případné dotazy jsem zřídil e-mail: pocasirajec@seznam.cz

SPOLEČENSKÁ KRONIKA

ŽIVOTNÍ JUBILEA

V měsíci **prosinci** oslaví významné životní jubileum

81 let

paní **Božena Jakubcová** z Borovnice,

81 let

paní **Ludmila Sládková** z Přestavlk,

65 let

paní **Marie Matějková** z Rájce.

*Přejeme hlavně pevné zdraví
a životní pohodu.*

Sociální a kulturní výbor

NAROZENÍ

V měsíci **listopadu** se narodila panu Jakubu Ulrychovi z Přestavlk a Alžbětě Židové z Hoděčína **dcera Adéla.**

*Gratulujeme k narození dcery
a přejeme jim hodně spokojenosti
na světě a hodně zdraví a štěstí.*

Sociální a kulturní výbor

NOVÝ OBČÁNEK

Sofie Čížková

v pěstounské péči
Jany a Vladimíra Smolových
z Přestavlk 51.

*Přejeme hodně
spokojenosti
a krásných chvil
v nové náhradní
rodině.*

Sociální a kulturní výbor

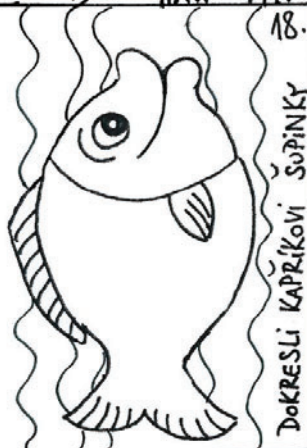
Kolik je pod stromčkem
dárčků? 21.

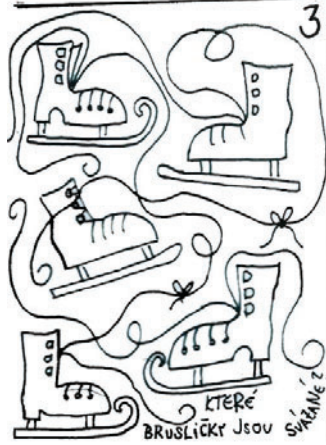
DOKRESLI DOMEČKŮM 2.
OKÝNKA

DOKRESLI
STROMEČEK & 24.
VYBARVI

18.
DOKRESLI KAPŘÍKŮVI ŠUPINKY

NA MĚSTEČKO SNĚŽÍ
DOKRESLI VLOČKY 11.

NAJDI STEJNÉ RUKAVIČKY

Kavanzo

VÍTÁNÍ OBČÁNKA

V pátek 27. listopadu 2020 proběhlo na obecním úřadě v Borovnici vítání jednoho narozeného občánka. Do obecní kroniky byl zapsán nový občanek Matyáš Socha. Zrození děťátka je zázrak a my se mu neustále nepřestáváme obdivovat. Je krásné prožívat s dítětem jeho první úsměv, první krůčky i první slovní projevy, vždy nás to naplňuje bezmezným citem a láskou.

Ať je Vaše dítě krásné, zdravé a veselé, ať dělá radost nejen Vám, ale nám všem.

Soňa Rojková – starostka obce Borovnice a členky sociálního výboru

O	Z	D	O	B	A	S	M	C	B	J	D	K	S
P	R	A	N	D	Ě	L	V	G	M	Ě	L	X	N
Y	A	K	V	O	C	H	X	S	V	Í	Č	K	A
D	Á	R	E	K	W	E	I	Q	L	O	X	F	H
K	X	B	N	H	V	L	O	Č	K	A	R	C	H
D	K	H	J	X	U	N	Z	X	M	W	U	X	L
F	A	Q	Z	V	O	N	K	Y	J	D	B	P	Á
N	P	E	X	S	T	R	O	M	E	Č	E	K	K
L	R	G	D	N	R	U	K	A	V	I	C	E	L

VÍTÁNÍ OBČÁNKA

KDY ZANIKL PROSTŘEDNÍ RYBNÍK V BOROVNICI?

Letecký snímek z roku 1962

PF
2021

*Heské prožiti vánočních svátků
a v následujícím roce hodně
spokojenosti, pohody a pevné zdraví*

přeje

Obec Borovnice

Vyobrazené perníčky vyrábí paní Blanka Dubská pro nejrůznější příležitosti.

Vydává Obec Borovnice v nákladu 200 ks.

Registrováno u MK ČR pod č.j. E 21940. Uzávěrka příštího čísla: 30. 12. 2020.

Redakční rada neodpovídá za stylizaci příspěvků a tiskové chyby.

Vytiskla tiskárna AG TYP Kostelec nad Orlicí.